

M.A (SANSKRIT) SEMESTER - 3 (CBCS) Examination**OCT/NOV-2025 (AS PER SYLLABUS YEAR JUNE-2024)****Vedantshastra: Kenopnishad (Sampurn) Kathopnishad (Adhyay -1) (Ele-3 (New-23))****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બેનો આવશ્યક નોંધ સાથે અનુવાદ કરો. (૧૪)
- Que-1 Translate with necessary notes any two passages of the following. (14)
- ૧) યચ્ચક્ષુષા ન પશ્યતિ યેન ચક્ષૂષિ પશ્યતિ ।
તદેવ બ્રહ્મ ત્વં વિદ્ધિ નેદં યદિદમુપાસતે ॥
 - ૨) યસ્યા મતં તસ્ય નતં મતં તસ્ય ન વેદ સઃ ।
અવિજ્ઞાતં વિજ્ઞાનતાં વિજ્ઞાતમવિજ્ઞાનતામ્ ॥
 - ૩) તોગ્નિમબ્રુવન્ જાતવેદ એતદ્ વિજાની હિ
કિમેતદ્ યક્ષમિતિ । તથેતિ ॥
 - ૪) તસ્ય તપો દમઃ કર્મેતિ પ્રતિષ્ઠા, વેદાઃ
સર્વાંગાનિ, સત્યમાયતનમ્ ॥
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે મંત્રોનો આવશ્યક નોંધ સાથે અનુવાદ કરો. (૧૪)
- Que-2 Translate with necessary note any two of the following. (14)
- ૧) આત્માનં રથિનં વિદ્ધિ શરીરં રથમેવ ચ ।
બુદ્ધિ તુ સારથિં વિદ્ધિ મનઃ પ્રગ્રહમેવ ચ ॥
 - ૨) ઉત્તિષ્ઠત જાગ્રત પ્રાપ્ય વરાન્નિબોધત ।
ધુરસ્ય ધારા નિશિતા દુરત્યયા દુર્ગ પથસ્તત્કવયો વદન્તિ ॥
 - ૩) આસીનો દૂરં વ્રજતિ શયાનો યાતિ સર્વતઃ ।
કસ્તં મદામદ દેવ મદન્યો જ્ઞાતુમર્હતિ ॥
 - ૪) ન જાયતે મ્રિયતે વા વિપશ્ચિન્નાયં કુતસશ્ચિન્નાયં કુતશ્ચિત્ ।
અજો નિત્યઃ શાશ્વતોઽયં પુરાણો ન હન્યતે હત્યમાને શરીરે ॥
- પ્રશ્ન-૩ 'ઉપનિષદ્' શબ્દનો અર્થ જણાવી મુખ્ય ઉપનિષદનો સામાન્ય પરિચય કરાવો. (૧૪)
- Que-3 Write a meaning of 'ઉપનિષદ્' word and common introduction of main upnishada. (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૩ ઉપનિષદના મુખ્ય સિદ્ધાંતો વિગતે ચર્ચો.
- Que-3 Discuss in detail main principles of upnishada.
- પ્રશ્ન-૪ 'કેનોપનિષદ' નું વિષયવસ્તુ સવિસ્તર વર્ણવો. (૧૪)
- Que-4 Discuss with detail content of 'કેનોપનિષદ્' । (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૪ કઠોપનિષદના તત્ત્વચિંતનની સવિસ્તર ચર્ચા કરો.
- Que-4 Discuss with detail on તત્ત્વચિંતન of 'કઠોપનિષદ્' ।
- પ્રશ્ન-૫ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧૪)
- Que-5 Write a short note. (Any Two) (14)
- ૧) કઠોપનિષદ્ શીર્ષકઃ ।
 - ૨) નચિકેતા ઉપાસ્યાનઃ ।
 - ૩) કેનોપનિષદ્ શાન્તિપાઠઃ ।
 - ૪) આત્મા પરમાત્મા ચ ।